

مجله سیاست دفاعی

نشریه مرکز مطالعات دفاعی و امنیت ملی، دانشگاه جامع امام حسین (ع)

(شماره استاندارد بین المللی ۱۰۲۵-۵۰۸۷)

سال بیست و دوم، شماره ۳، تابستان ۱۳۹۳، شماره پیاپی ۸۷

نشانی: دانشگاه جامع امام حسین (ع) – مرکز مطالعات
دفاعی و امنیت ملی

صاحب امتیاز: دانشگاه جامع امام حسین (ع)،
مرکز مطالعات دفاعی و امنیت ملی

شماره تماس مستقیم: ۷۷۱۰۵۷۶۵

مدیر مسئول: علیرضا فرشچی

دورنگار: ۷۷۱۰۵۷۴۷

سردیلر: دکتر سید یحیی صفوی

نشانی پستی: تهران - صندوق پستی ۱۶۷۶۵-۳۴۵۹

دیبر تحریریه و مدیر داخلی: ظهیر بیگ جانی

مرکز فروش: تهران - بزرگراه شهید بابایی - بعد از پل

حروف چینی و صفحه آرایی: محمد حسین سعادت

لشکرک - دانشگاه جامع امام حسین (ع) ساختمان

ناظر چاپ: اندیشگاه علم و صنعت جهان معاصر

شهید بروجردی - طبقه دوم - مرکز مطالعات دفاعی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات شکیب

و امنیت ملی

شماره تماس: ۲ - ۷۷۱۰۵۷۴۱

قیمت: ۵۰,۰۰۰ ریال

قیمت لوح فشرده: ۲۵,۰۰۰

درجهی علمی مجله سیاست دفاعی، طبق نامه شماره ۳/۴۴۲۸۶ و مورخ ۱۳۹۱/۰۲/۳۰

کمیسیون بررسی نشریات علمی کشور، به عنوان نشریه علمی - پژوهشی،

مورد تأیید قرار گرفته است.

هیأت تحریریه، مشاوران علمی و داوران مجله سیاست دفاعی

(به ترتیب حروف الفبا)

هیأت تحریریه

دکتر سید یحیی صفوی
(استاد جغرافیای سیاسی، دانشگاه جامع امام حسین (ع))
دکتر جهانگیر کرمی
(دانشیار روابط بین الملل، دانشگاه تهران)
دکتر منوچهر محمدی
(دانشیار مطالعات بین الملل، دانشگاه تهران)
دکتر سید باقر میر عباسی
(دانشیار حقوق، دانشگاه تهران)
دکتر سید جلال دهقانی
(استاد روابط بین الملل، دانشگاه علامه طباطبائی)
دکتر حسین علایی
(دانشیار مدیریت، دانشگاه جامع امام حسین (ع))

دکتر علی اکبر احمدیان
(استادیار مدیریت، دانشگاه جامع امام حسین (ع))
دکتر محمد حسین افشدی
(دانشیار جغرافیای سیاسی، دانشگاه جامع امام حسین (ع))
دکتر همایون الهی
(استاد علوم سیاسی، دانشگاه تهران)
دکتر حسین حسینی
(استادیار علوم سیاسی، دانشگاه جامع امام حسین (ع))
دکتر حسین دهقان
(استادیار مدیریت، دانشگاه مالک اشتر)
دکتر ابراهیم متقدی
(استاد روابط بین الملل، دانشگاه تهران)
دکتر محمد ابراهیم سنجقی
(دانشیار مدیریت استراتژیک، دانشگاه مالک اشتر)

هیأت داوران

علیرضا فرشچی
(رئیس مرکز مطالعات دفاعی و امنیت ملی)
دکتر اصغر قائدان
(استادیار تاریخ، دانشگاه جامع امام حسین (ع))
غلامرضا محربی
(عضو هیأت علمی دانشگاه جامع امام حسین (ع))
سید حسین محمدی نجم
(پژوهشگر دانشگاه جامع امام حسین (ع))
دکتر قدیر ناظمی
(استادیار دانشگاه عالی دفاع ملی)

دکتر حسین اردستانی
(استادیار علوم سیاسی، دانشگاه جامع امام حسین (ع))
دکتر سید علی حسینی تاش
(استادیار دانشگاه جامع امام حسین (ع))
دکتر محسن رضابی
(استادیار اقتصاد، دانشگاه جامع امام حسین (ع))
اکبر رمضان زاده
(رئیس پژوهشکده عالی جنگ)
دکتر الله مراد سیف
(استادیار اقتصاد، دانشگاه جامع امام حسین (ع))
دکتر حسین ظریف منش
(فرمانده دانشگاه جامع امام حسین (ع))

مشاوران علمی

محمد حسین قنبری چهرمی
(عضو هیأت علمی دانشگاه جامع امام حسین (ع))
احمد محمدزاده
(مشاور مرکز راهبردی سپاه)
مهند نطق پور
(عضو هیأت علمی دانشگاه جامع امام حسین (ع))

دکتر هادی مراد پیری
(عضو هیأت علمی دانشگاه جامع امام حسین (ع))
سید کمال الدین محمد رفیعی
(پژوهشگر دانشگاه جامع امام حسین (ع))
دکتر محمد علی سبعانی
(عضو هیأت علمی دانشگاه جامع امام حسین (ع))
احمد غلامپور
(عضو هیأت علمی دانشگاه جامع امام حسین (ع))

شرایط تدوین و ارسال مقاله‌های علمی – پژوهشی برای چاپ در مجله سیاست دفاعی

پژوهشگران گرامی لطفاً هنگام ارسال مقالات به نکات زیر توجه فرمایید:

(الف) ملاحظات کلی

- ۱ - مقالات فقط مربوط به حوزه‌های دفاعی، امنیت ملی و امنیت بین‌المللی و در سطوح راهبردی و عملیاتی باشند.
- ۲ - مقاله باید تحقیقی و حاصل کار پژوهشی نویسنده یا نویسنده‌اند. مقالات مروجی از نویسنده‌اند صاحب‌نظر و حائز اثرات و مقالات پژوهشی در زمینه مورد بحث، به شرطی پذیرفته می‌شود که منابع معتبر و متابه‌ی، مستند تحقیق قرار گرفته باشد.
- ۳ - مقاله ارسالی نباید قبل از همزمان برای چاپ یا ارائه به نشریات دیگر و یا همایش‌ها ارسال شده باشد.
- ۴ - نام نویسنده یا نویسنده‌اند همراه با رتبه علمی، محل اشتغال و نشانی کامل و تلفن تماس همراه مقاله باشد.
- ۵ - نشانی کامل نویسنده عهده‌دار مکاتبات: شامل نشانی پستی، شماره تلفن، شماره دورنگار و نشانی پیام‌نگار (E-Mail) به فارسی و انگلیسی.
- ۷ - چنانچه مخارج مالی تحقیق یا تهیه مقاله توسط مؤسسه‌ای تأمین شده باشد باید نام مؤسسه در صفحه اول درج شود.

(ب) ساختار و شکل ارائه مقاله

- ۱ - رعایت ساختار پیشنهادی الزامی است: عنوان، چکیده (حداکثر ۸ سطر)، کلید واژه (حداکثر ۵ واژه)، مقدمه (دربرگرنده بیان مسئله و ضرورت، سؤال یا فرضیه و روش تحقیق، چارچوب نظری (تحلیلی)، داده‌ها و مباحث تفصیلی تحقیق، نتیجه‌گیری، چکیده انگلیسی (حداکثر ۲۵۰ کلمه)، کلید واژه انگلیسی (حداکثر ۵ کلمه)، فهرست منابع (منابع لزوماً باید در متن مقاله استقاده شده باشد).
- ۲ - تیترهای اول، دوم و سوم به ترتیب با فونت‌های Bold ۹ B Zar، ۱۰ B Lotus و ۱۱ B Word به بالا و قلم Calibri آماده و ارسال گردد.
- ۳ - متن مقاله حداکثر در ۲۵ صفحه با نرم‌افزار 2003 Word به بالا و قلم B Lotus و فونت ۱۲ و متن انگلیسی با ۱۰ Calibri آماده و ارسال گردد.
- ۴ - مقاله باید سلیس و روان و بدون هیچ گونه غلط املائی نگارش باید و از آوردن اصطلاحات خارجی که معادل دقیق و ابلاغ شده فارسی دارد، خودداری گردد. معادل خارجی اسامی و اصطلاحات خارجی در پانوشت به صورت اتوماتیک آورده شود و در هر صفحه به طور مستقل شماره‌گذاری گردد.
- ۵ - نمودارها، جداول و اشکال با یکی از نرم‌افزارهای Office به زبان فارسی و در اندازه‌های ۸×۱۲ یا ۱۶×۱۲ طراحی شود و اختصارات آنها در پانوشت توضیح داده شود. نمودارها، جداول و اشکال باید دارای شماره‌های متوالی باشند و بدون نیاز به مراجعته به توضیحات متن گویا باشند.
- ۶ - تیتر عنوانین و نوع قلم مربوط مطابق جدول شماره ۱ که در انتهای این راهنما خواهد آمد، می‌باشد.

(ج) روش ارجاع به منابع

۱ - در متن

- ۱-۱ - مأخذ در متن مقاله داخل کمان به صورت (نام خانوادگی، سال انتشار: شماره صفحه؛ مانند (متقیزاده، ۱۳۸۱: ۲۵؛ Smith, 1990: 23))

- ۱- اشاره به منابع دارای چند نویسنده به صورت (نویسنده و همکاران، سال انتشار، شماره صفحه) مانند (متقی زاده و همکاران، ۱۴۸۹: ۱۸)؛ (Smith, et al, 2004: 8)
- ۲- اشاره به آدرس‌های اینترنتی به صورت (نام خانوادگی نویسنده / نام مرجع تدوین کننده، سال)
- ۳- در تمامی منابع اگر نویسنده دارای دو یا چند منبع در یک سال باشد، پس از ذکر سال لازم است فصل یا ماه نشر اثر آورده شود، مانند (احمدی، پاییز ۱۳۸۸) و (احمدی، بهار ۱۳۸۸)؛ (Digman, Apr 1999) و (Digman, Jan 1999)
- ۴- در پایان مقاله فهرست منابع در پایان مقاله به ترتیب حروف الفبا به صورت زیر آورده شود:
- ۱- کتاب تألیفی: نام خانوادگی، نام (سال انتشار)، عنوان کتاب، محل نشر، نام ناشر.
- ۲- کتاب ترجمه‌ای: نام خانوادگی، نام (سال انتشار)، عنوان کتاب، نام مترجم، محل نشر، نام ناشر.
- ۳- مقاله: نام خانوادگی، نام، «عنوان مقاله»، نام مجله، دوره، شماره، شماره صفحات (ابتدا و انتهای مقاله)، سال نشر.
- ۴- آدرس اینترنتی: نام خانوادگی، نام و نویسنده و نویسنده / مرجع تدوین کننده، عنوان مطلب، آدرس صفحه اینترنتی، تاریخ بارگذاری، تاریخ مشاهده.

(۵) تذکرات

- ۱- آرا و دیدگاه‌های ارائه شده در مقالات الزاماً بیانگر نظر و دیدگاه مجله نیست.
- ۲- مسئولیت ناشی از صحبت علمی یا دیدگاه‌ها و ارجاعات مندرج در مقاله به عهده نویسنده یا نویسنده‌گان است.
- ۳- مجله حق رد یا قبول و نیز ویراستاری مقالات را برای خود محفوظ می‌دارد و از بازگرداندن مقالات رد شده معذور است.
- ۴- دریافت مقاله از سوی مجله الزاماً به معنای پذیرش قطعی آن برای چاپ نیست.

جدول شماره‌ی ۱

نوع قلم	عنوان	نوع قلم	عنوان
B Lotus 10 Italic	من چکیده و کلیدوازگان	B Zar 11 Bold	عنوان مقاله با تیتر ۱
B Lotus 9	من پاویس فارسی	B Zar 10 Bold	عنوان چکیده، کلید و ازگان، مقدمه و ... تیجه‌گیری (تیتر ۲)
Calibri 8	من پاویس انگلیسی مانند:	B Zar 9 Bold	عنوان فرعی زیرمجموعه‌ی تیتر ۲ با تیتر ۳
B Lotus 12	من مقاله	B Lotus 11 Bold	عنوان فرعی زیرمجموعه تیتر ۳ با تیتر ۴
B Lotus 10	ارجاعات منابع داخل متن به فارسی مانند: (متقی زاده، ۱۳۸۱: ۲۵)	B Lotus 10 Bold	تیتر جداول‌ها، نمودارها و عکس‌ها (تیتر جداول‌ها و نمودارها باید بالای آنها و تیتر شکل‌ها پایین آنها و در وسط ذکر شود).
Calibri 9	ارجاعات منابع داخل متن به انگلیسی مانند: (Smith, 1990: 23)		

کلیه حقوق برای مرکز مطالعات دفاعی و امنیت ملی دانشگاه امام حسین (ع) محفوظ است.

نقل مطالب مجله با ذکر مأخذ آزاد است.

فهرست مطالب

مجله‌ی سیاست دفاعی، سال بیست و دوم، شماره‌ی ۸۷، تابستان ۱۳۹۳

عنوان	صفحه
-------	------

مقاله‌ها

- ۹..... امنیت فرهنگی در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ جمهوری اسلامی ایران؛ مؤلفه‌ها، تهدیدات و راهکارها / سید محمدجواد قربی / سید حسین محمدی نجم
- ۵۳..... اقتصاد مقاومتی راهبرد دفاع غیرعامل اقتصادی / سجاد سیفانلو
- ۸۹..... طراحی و تبیین الگوی تصمیم‌گیری راهبردی فرماندهان سپاه در دفاع مقاس / منصور صادقی مال‌امیری / غلامحسین نیکوکار / حسین علایی / سید‌مهرعلی محمدتراد
- ۱۳۷..... مدل‌سازی مدیریت جهادی «با بهره‌گیری از بیانات مقام معظم رهبری» / علی‌اکبر احمدیان
- ۱۷۱..... نقش رسانه‌های جهانی در سیاست خارجی آمریکا پس از واقعه‌ی ۱۱ سپتامبر / سید عبدالرضا حسینی / حجت‌الله مرادی / سید‌محمد حامد حسینی
- ۲۰۷..... بررسی فرایند تصمیم‌گیری در سیاست خارجی رژیم صهیونیستی بر اساس مدل پیوستگی جیمز روزنا با تأکید بر جنگ‌های این رژیم / رضا محمود اوغلی
- ۲۴۳..... متغیرهای مؤثر بر فرآیند تصمیم‌گیری جهت مداخله نظامی در سیاست خارجی آمریکا پس از جنگ سرد / سید حسین محمدی نجم / محمدبیزان پناه / سید سعادت حسینی

چکیده انگلیسی

سخن سردیبر

هرجا که قابلیتی پدید می‌آید هم تهاجم و تدافعی بر آن متصور است هر قابلیت جدیدی، فرصت‌ها و تهدیدات خاص خود را توأمان خلق و در ذات خود جذب می‌کند. شکوهمند انقلاب اسلامی ایران به مثابه قابلیتی شگرف در پیشانی ایران و جهان اسلام، مصدق روشی برای تأیید این اصل در عرصه‌ی تعاملات نظام بین‌الملل در بیش از سه دهه‌ی اخیر و آینده بوده است. این قابلیت بی‌بدیل در آغازین مرحله حرکت خود و پیش از آنی که به صورت نظاممند ساز و کار دفاعی اش تدبیر و ایجاد شود با سیل تهدیدات موافق گردید. برخی از این تهدیدات مانند جنگ عراق علیه ایران در دران دفاع مقدس به میدان عمل رهیافته و برخی دیگر مانند کودتای نوژه در نطفه خفه شدند.

مجموعه‌ی تهدیدات و فرصت‌هایی که انقلاب اسلامی ۷ حافظه‌ی تجربی اش ثبت کرده است نشانگر این نکته است که در جوهره‌ی ذاتی تعامل با چالش‌های داخلی و خارجی غالباً متوجه تهدید در سطح کلان و راهبردی و معطوف به قابلیت‌ها در سطح عملیاتی و تاکتیکی بوده است.

این توجه غالب به «کی» به جای «چه» مشی شناسایی، تحلیل و ارائه راهکار مقابله با تهدیدات را در نظام اسلامی رقم زده است، به طوری که شاید در چارچوب نظری رویکردهای امنیتی به توان این نوع نگرش را نوعی «تهدید محوری» عنوان کرد. تهدید محوری در مقاطعی به شکل نسبی شاید پاسخگوی تهدید معینی بوده، لیکن در مواجه با طیف تهدیدات نوظهور و چندگانه و چندلایه، اذت عامل خود را مستعد غافلگیری‌های اهبردی نماید.

این که با «چه» می‌توان منافع و قابلیت‌های موجود و در حال خلق را در برابر طیف تهدیدات شناخته‌شده و ناشناخته‌ی آینده تأمین و ضمانت کرد، در مرتبه‌ی نخست مرهون

شناخت اهداف، آرمان‌ها، ارزش‌ها و منافع کلانی است که به وجود آورده‌ایم و یا می‌خواهیم به وجود آوریم. چنانچه تحقق تمدن اسلامی هدف نظام اسلامی است، این «دکترین دفاعی جهان اسلام» است که باید دستور کار قرار گرفته، گفتمان‌سازی شود، چنانچه حفاظت از «انقلاب اسلامی» و تأمین ارزش‌ها و منافع آن مورد نظر است؛ این دکترین دفاعی انقلاب اسلامی است که در برگیرنده‌ی طیف قابلیت‌ها و تهدیدات موجود و آینده‌ی انقلاب می‌باشد و چنانچه دکترین دفاعی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران ضامن تأمین دستاوردهای انقلاب اسلامی است هم افق با این سطح تهدیدات طبقه‌بندی و الوبت‌بندی و تحلیل پذیرند. به عبارت دیگر، این سطح و هدف دفاع است که قابلیت‌های موجود و متصور بر هدف را معین و در نهایت امکان طرح‌ریزی دفاعی یا تهاجمی را فراهم می‌سازد.

دکتر سید یحییٰ صفوی

تابستان ۱۳۹۳

دانشگاه جامع امام حسین (ع)